

İSTANBUL TİCARET ODASI'NA KAYITLI FİRMALARIN KURULUŞUNDA YABANCI ORTAK ve SERMAYE DURUMU

2006 YILI DEĞERLENDİRMESİ

Yabancı sermaye yatırımları için Hazine Müsteşarlığı'ndan ön izin alma mecburiyetinin 2003 Haziran ayında kaldırılmasından sonra yabancı sermayeli şirket kuruluşları ile ilgili istatistiki bilgiler ticaret siciline kayıt aşamasında derlenmektedir. Söz konusu bu çalışmamız şirket kuruluşları esas alınarak hazırlanmıştır. Mevzuatımız gereği sermaye şirketlerinde hisse devirleri tescile tabi olmadığından bu husus çalışmamıza yansıtılmamıştır.

İstanbul'da Odamız bünyesinde bulunan ticaret sicili kayıtlarına göre 2006 yılında 2.336 yabancı yatırımcı tarafından toplam 215.306.106.- YTL'lik sermaye tutarında şirket kurulmuştur. Bu dönemde bir yıllık periyotta İstanbul'da yeni şirket kuruluşunda taahhüt edilen yabancı sermayenin 153 milyon dolar olduğu görülmektedir. 2006 yılının ikinci yarısında yabancı ortaklı firma kuruluşları daha yoğun olurken, birinci altı aylık döneme göre yabancı ortak sayısı ile yabancı sermaye değeri artış göstermiştir.

Sektörel Dağılım :

2006 yılında yeni kurulan şirketlerde yabancı sermayenin en çok ilgi gösterdiği sektörler sıralamasında; toplam yabancı yatırımcı sayısı itibariyle 455 yatırımcı ile Müşavirlik Hizmetleri, yatırılan sermaye toplamı itibariyle ise 47,3 milyon YTL ile Tekstil ve Giyim sektörü ön plandadır.

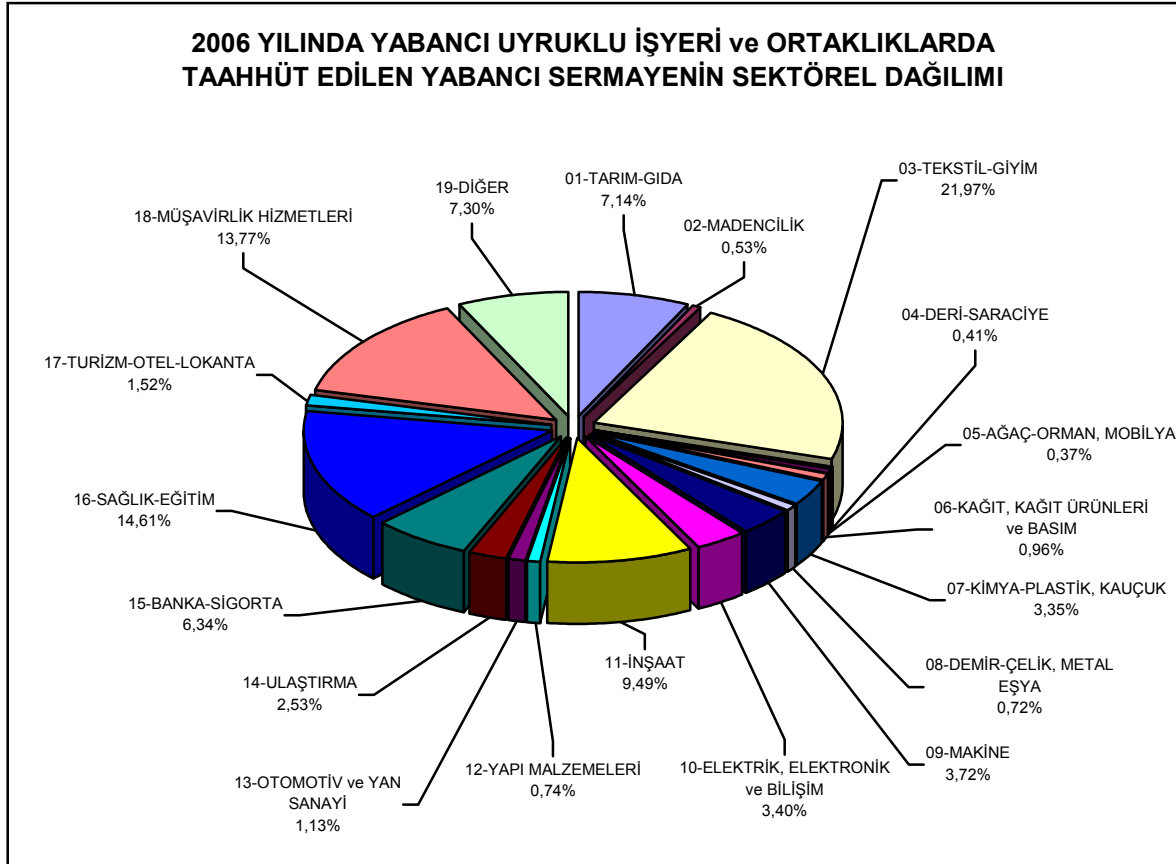
İstanbul'a gelen yabancı yatırımcı sayısının % 38'i, taahhüt edilen sermayenin % 50'si üç ana sektörde yoğunlaşmıştır. En çok yabancı yatırımcı çeken sektörler sıralamasında, toplam yabancı yatırımcı içinde % 19,48 pay ile Müşavirlik Hizmetleri, % 9,67 pay ile Elektrik-Elektronik ve Bilişim, % 8,39 ile Tekstil ve Giyim ilk sıraları paylaşmaktadır. Ancak yabancı sermaye değerlerinde ise sektörler farklılıklar göstermektedir. Toplam yabancı sermayenin % 21,97'si Tekstil ve Giyim, % 14,61'i Sağlık ve Eğitim, % 13,77'si Müşavirlik Hizmetlerine yönelik kullanılırken, geri kalan % 49,65'i tanımlanmış başka sektörlerle dağılmıştır.

Yabancı ortak sayısı ile taahhüt edilen yabancı sermaye arasında doğru orantılı bir ilişki söz konusu değildir. Özellikle Müşavirlik Hizmetleri ile Elektrik-Elektronik ve Bilişim sektörlerinde katılım gösteren yabancı ortak sayısı diğer sektörlerle göre fazla olmasına rağmen, sermaye değerlerinde aynı beklenti gerçekleşmemiş ve oransal dağılımları Tekstil sektörüne göre toplam içerisinde düşük kalmıştır.

En az yabancı sermaye girişi olan sektör toplam içerisinde % 0,41 pay oranı ile Deri ve Saraciye, en az yabancı ortak alan sektör ise 20 katılımcının bulunduğu ve % 0,86 pay oranı ile Kağıt-Kağıt Ürünleri ve Basım sanayidir.

TABLO - 1
SEKTÖRLER İTİBARIYLA YABANCI UYUKLU İŞYERİ ve ORTAKLIKLARDA
SAYI ve SERMAYE DAĞILIMI

SEKTÖRLER	ORTAK SAYISI	YABANCI SERMAYE - YTL	Genel Toplam İçinde Pay	
			Ortak Sayısı %	Yabancı Sermaye %
01-TARIM-GIDA	114	15.371.247	4,88	7,14
02-MADENCİLİK	30	1.149.401	1,28	0,53
03-TEKSTİL-GİYİM	196	47.299.300	8,39	21,97
04-DERİ-SARACİYE	23	881.425	0,98	0,41
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	27	793.202	1,16	0,37
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ ve BASIM	20	2.071.575	0,86	0,96
07-KİMYA-PLASTİK, KAUÇUK	152	7.210.530	6,51	3,35
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	47	1.556.450	2,01	0,72
09-MAKİNE	121	7.999.551	5,18	3,72
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK ve BİLİŞİM	226	7.326.414	9,67	3,40
11-İNŞAAT	186	20.424.544	7,96	9,49
12-YAPI MALZEMELERİ	67	1.583.429	2,87	0,74
13-OTOMOTİV ve YAN SAN.	43	2.440.799	1,84	1,13
14-ULAŞTIRMA	136	5.445.548	5,82	2,53
15-BANKA-SİGORTA	70	13.646.603	3,00	6,34
16-SAĞLIK-EĞİTİM	106	31.461.318	4,54	14,61
17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	69	3.279.576	2,95	1,52
18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	455	29.639.847	19,48	13,77
19-DİĞER	248	15.725.347	10,62	7,30
TOPLAM	2.336	215.306.106	100,00	100,00

2006 yılında bir yıllık dönemde içerisinde Odamıza kayıt yaptıran yabancı ortak sayısının taahhüt ettikleri sermayeleri dikkate alındığında yabancı ortak başına düşen ortalama sermaye genel toplamda 92 bin YTL' dir. En fazla yabancı ortak başına düşen sermaye miktarında, 106 yabancı ortağın yer aldığı Sağlık ve Eğitim sektörü yaklaşık 297 bin YTL ile ön plandadır. 241 bin YTL ile Tekstil ve Giyim, 195 bin YTL ile Banka-Sigorta, 135 bin YTL ile Tarım ve Gıda yabancı ortaklarda üye başına düşen ortalama sermayesi en fazla değere sahip sektörleri teşkil etmektedir.

TABLO - 2
SEKTÖRLER İTİBARIYLA YABANCI ORTAK BAŞINA DÜŞEN ORTALAMA SERMAYE

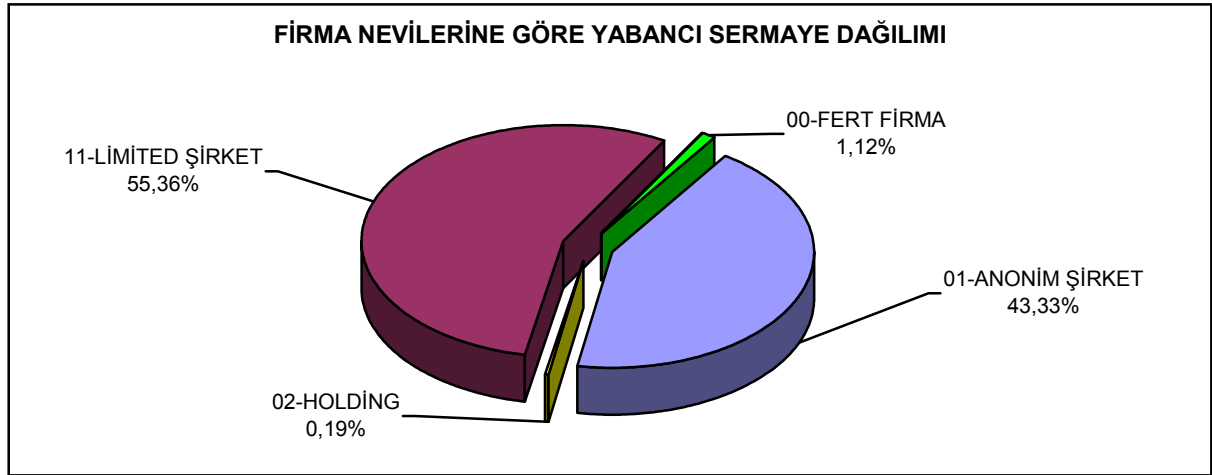
SEKTÖRLER	Ortalama Sermaye YTL	SEKTÖRLER	Ortalama Sermaye YTL
01-TARIM-GIDA	134.836	11-İNŞAAT	109.809
02-MADENCİLİK	38.313	12-YAPI MALZEMELERİ	23.633
03-TEKSTİL-GİYİM	241.323	13-OTOMOTİV ve YAN SAN.	56.763
04-DERİ-SARACİYE	38.323	14-ULAŞTIRMA	40.041
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	29.378	15-BANKA-SİGORTA	194.951
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ ve BASIM	103.579	16-SAĞLIK-EĞİTİM	296.805
07-KİMYA-PLASTİK, KAUÇUK	47.438	17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	47.530
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	33.116	18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	65.143
09-MAKİNE	66.112	19-DİĞER	63.409
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK ve BİLİŞİM	32.418	TOPLAM	92.169

Firma Nevilerine Göre Dağılım :

Firma neveleri itibariyle yabancı sermaye girişleri Anonim ve Limited şirketlerde yoğunlaşmıştır. 119.197.960.- YTL ile toplam sermayenin % 55,36'sını teşkil eden yabancı sermaye Limited şirket statüsünde olup, % 43,33'ü ise Anonim Şirket türüne yönelmiştir. Ortak sayısı, sermaye değeri ile aynı doğrultuda gelişim göstermiştir. Yabancıların 1.364'ü Limited, 889'u Anonim şirketlere ortak olmuştur. Ortak sayısı itibariyle 37 ile toplam içerisinde % 1,58 paya sahip olan Fert firma kuruluşunda bulunan sermaye girişi ancak genel toplamın % 1,12'sini oluşturmaktadır. Holding yapısındaki şirketlerde de bu durum paralellik göstermiştir. Bu yapıdaki 45 yabancı ortağın sermaye girişleri 400.853.- YTL ve % 0,19 oran ile toplam yabancı sermayenin en düşük kısmını teşkil etmiştir. 2006 yılı ikinci altı aylık dönemde birinci altı aya göre şirket kuruluşlarında önemli artışlar görülürken, Limited Şirketler gerek ortak sayısı ve gerekse yabancı sermaye olarak ilk sırayı teşkil etmiştir.

TABLO - 3
FİRMA NEVİLERİ İTİBARIYLA YABANCI UYRUKLU İŞYERİ ve ORTAKLIKLARDA SAYI ve SERMAYE DAĞILIMI

SEKTÖRLER	ORTAK SAYISI	YABANCI SERMAYE -YTL	Genel Toplam İçinde Pay	
			Ortak Sayısı %	Yabancı Sermaye %
00-FERT FİRMA	37	2.418.350	1,58	1,12
01-ANONİM ŞİRKET	889	93.283.943	38,06	43,33
02-HOLDİNG	45	400.853	1,93	0,19
11-LİMİTED ŞİRKET	1.364	119.197.960	58,39	55,36
31-KOLLEKTİF ŞİRKET	1	5.000	0,04	0,00
TOPLAM	2.336	215.306.106	100,00	100,00

Yabancıların ortaklık için başvurdukları türlerde Limited ve Anonim şirket kuruluşları tüm sektörlerde ön plandadır. Müşavirlik Hizmetleri, Otomotiv ve Yan Sanayi, Tarım-Gıda ile Banka-Sigorta sektörü dışında kalan sektörlerde Limited şirket kuruluşları ilk sıradadır. Toplam yabancı sermayenin % 21,97'sini teşkil eden Tekstil ve Giyim sektörünün % 13,57'sini Limited, % 8,38'ini ise Anonim şirketler oluşturmuştur.

Toplam yabancı sermayenin % 43,33'ünü oluşturan **Anonim** şirket ortaklıklarının % 27,21'i 4 sektör de toplanmış olup, Müşavirlik Hizmetleri % 11,63'ünü, Tarım-Gıda % 5,79'unu, Banka-Sigorta % 6,12'sini, % 3,67'sini ise İnşaat teşkil etmiştir. Bu firma türünde geri kalan sektörlerdeki dağılım oranları ise çok düşük oranlarda temsil edilmiştir.

Limited şirket türünde; Sağlık-Eğitim, Tekstil-Giyim, İnşaat ile Kimya-Plastik ve Kauçuk sektörlerin ağırlık kazandığı görülmektedir. Toplam sermayenin % 55,36'sını teşkil eden bu firma nevinde % 14,42'sini Sağlık-Eğitim, % 13,57'sini Tekstil-Giyim, % 4,88'ini İnşaat, % 2,63'ünü ise Kimya-Plastik ve Kauçuk sektörü oluşturmuştur.

Yabancı sermaye içerisinde % 1,12 gibi çok küçük paya sahip olan ve ortaklık statüsünü kapsamayan **Fert firma** kuruluşuna yabancıların ağırlıkla başvurduğu sektör İnşaat olmuştur.

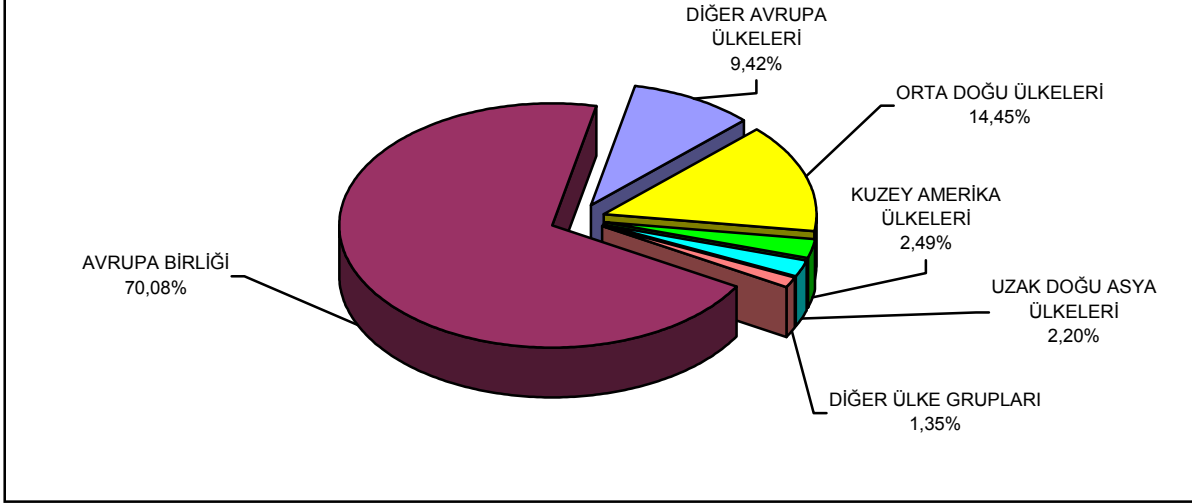
Ülke Gruplarına Göre Dağılım :

Gerek ortak sayısı ve gerek taahhüt edilen yabancı sermaye açısından ülke grupları itibariyle ilk üç sıra aynıdır. 2006 yılında Odamıza yeni kayıt yaptıran firma kuruluşuna katılım gösteren ortakların % 58,78'i Avrupa Birliği ülkelerinden olurken, toplam taahhüt edilen yabancı sermayenin % 70,08'ini karşılamıştır.

Avrupa Birliği'nin 150.881.810 YTL lik sermaye tutarını, 31.114.420 YTL ve % 14,45 pay ile Orta Doğu Ülkeleri ikinci sırada, 20.291716 YTL ve 9,42 pay ile Diğer Avrupa Ülkeleri üçüncü sırada takip etmiştir. Kuzey Amerika Ülkelerinden yatırımda bulunmak isteyenlerin oranı % 2,49 ile düşük olmasına rağmen dikkat çekicidir.

Avrupa Birliği'nde; Sağlık-Eğitim, Tekstil ve Müşavirlik Hizmetleri, Orta Doğu Ülkelerinde; Tekstil, Diğer Avrupa Ülkelerinde ise İnşaat en fazla yatırımda bulunan sektörlerdir.

ÜLKE GRUPLARINA GÖRE YABANCI SERMAYE DAĞILIMI

Ülkelere Göre Dağılım :

2006 yılında Hollanda, İtalya, Almanya, İsrail ve Fransa şirket kuruluşlarında en fazla yabancı sermaye ile ortak olan ilk beş ülke konumunda olup, toplam yabancı sermayenin % 57,72'sini kapsamaktadır. Hollanda gerek yabancı ortak gerekse yabancı sermaye ile ilk sırada yer almaktadır. 347 Hollanda'lı ortağın firma kuruluşu için taahhüt ettikleri yabancı sermaye değeri toplam içerisinde % 18,42 pay ile 39.653.561 YTL dir. Bunu İtalya 101 yabancı ortak ve 24.835.354 YTL ile ikinci sırada, Almanya 342 ortak ve 20.964.592 YTL ile üçüncü konumda takip etmiştir. İlk beş ülke itibariyle İsrail 46 yabancı ortak sayısı ile bu grup içerisinde en az ortak veren ülke statüsünde olmasına rağmen yabancı sermaye değeri olarak 20.042.453 YTL ile dördüncü, Fransa 114 ortak ve 18.784.428 YTL ile beşinci sırada yer almıştır.

2006 yılı 1. altı aylık dönemde taahhüt edilen yabancı sermaye açısından Lüksemburg ilk sıra, Azerbaycan ise 5. sırada yer almıştır. 2. altı aylık dönemde Hollanda bir basamak yükselerek ilk sırayı teşkil ederken, Almanya ise 1. altı aylık döneme göre daha fazla yabancı sermaye taahhüt etmesine rağmen bir basamak gerileyerek 5. sırayı inmiştir.

Toplam yabancı sermaye değeri içerisinde % 18,42 paya sahip olan **Hollanda** uyruklu ortakların yatırımda buldukları sektörler itibariyle, sermayelerinin % 12,33 ile Sağlık-Eğitim, % 2,31 ile Müşavirlik Hizmetleri ön plandadır. Yine bu uyrukta, kendi içinde büyük bir çoğunluğu oluşturan ve genel toplamda ise % 13,94 oran ile Limited, % 3,48 oran ile de Anonim şirket statüsü ortaklık yapılan firma neveleri olmuştur.

2. sırayı teşkil eden ve toplam yabancı sermaye içerisinde % 11,53 paya sahip olan **İtalya** en fazla yatırımda bulunduğu sektörler % 5,42 ile Tekstil-Giyim, % 4,65 ile Tarım-Gıda olmuştur. Kuruluş türü itibariyle sermayenin tamamına yakını Anonim şirket kapsamındadır. Anonim Şirketlerin genel toplam içinde % 10,79 pay aldığı bu ülke grubunda, Limited şirket statüsünde bulunan firmalarda ortak sayısının yüksek olmasına rağmen taahhüt ettikleri yabancı sermaye değeri ise % 0,75 ile çok düşük düzeydedir.

TABLO - 4
ÜLKELER İTİBARIYLA ORTAKLIKLARDA
SAYI ve SERMAYE DAĞILIMI

ÜLKELER	ORTAK SAYISI	YABANCI SERMAYE-YTL	Genel Toplam İçinde Pay	
			Ortak Sayısı %	Yabancı Sermaye %
HOLLANDA	347	39.653.561	14,85	18,42
İTALYA	101	24.835.354	4,32	11,53
ALMANYA	342	20.964.592	14,64	9,74
İSRAİL	46	20.042.453	1,97	9,31
FRANSA	114	18.784.428	4,88	8,72
LÜKSEMBURG	22	15.792.672	0,94	7,33
AVUSTURYA	48	8.403.183	2,05	3,90
BELÇİKA	26	7.916.299	1,11	3,68
İNGİLTERE	163	6.468.463	6,98	3,00
AZERBEYCAN	81	6.056.900	3,47	2,81
AMERİKA	92	4.652.470	3,94	2,16
İSVİÇRE	32	4.004.853	1,37	1,86
KAZAKİSTAN	26	3.997.450	1,11	1,86
DİĞER	896	33.733.428	38,36	15,67
TOPLAM	2.336	215.306.106	100,00	100,00

Toplam içerisindeki % 9,74 yabancı sermaye payı ile 3. sırada bulunan **Almanya**, bütün sektörlerde katılım payı düşükte olsa yatırımda bulunmuştur. Ancak yinede sermayenin % 1,65'ini İnşaat, % 0,87'sini Elektrik, Elektronik ve Bilişim ile % 0,60'mı Makine sektörüne yönelik kullanmıştır. Bu sermayenin % 8,77 gibi önemli kısmını Limited, % 0,90'nını Anonim şirket teşkil etmiştir. Fert firma ile Holding iştiraklerine çok düşük oranlarla da olsa rastlanmaktadır.

46 yabancı ortağın yer aldığı **İsrail** % 9,31 yabancı sermaye payı ile dördüncü sıradadır. Tekstil-Giyim en fazla yatırım yapılan sektördür. Toplam yabancı sermaye içerisinde çok düşük oranlarla da olsa % 0,08 ile Ulaştırma, % 0,07 ile Demir-Çelik, % 0,07 ile Ağaç-Orman ve Mobilya diğer yatırım yapılan sektörlerdir. Söz konusu bu ülke yatırımında yabancı sermaye değerinde itibariyle Limited şirket ağırlıklı olarak ilk sırada olup, toplam sermayenin % 9,21'sini teşkil etmiştir. Anonim şirkette ise ortak sayısının Limited şirket statüsüne göre biraz daha fazla olmasına rağmen sermaye oranı % 0,09 düzeyindedir.

% 8,72 ile 5. sırada yer alan **Fransa**'dan iştirak eden yabancı ortak sayısı 114'dür. Bu ülkeden gelen yatırımcıların önemli kısmı Banka-Sigorta, Tekstil-Giyim sektörleri ile Müşavirlik Hizmetlerinde iştigal etmeyi tercih etmiştir. Fransa uyruklu yatırımlarda toplam yabancı sermayenin % 8,10'unun bu üç sektörde toplandığı görülmektedir. Bu rakamın dağılımında ise taahhüt edilen yabancı sermayenin % 5,45 ile Banka-Sigorta sektörü ilk sırada yer almış bunu, % 2,36 ile Tekstil-Giyim, % 0,29 ile Müşavirlik Hizmetleri takip etmiştir. Toplam yabancı sermayenin % 5,77'sinin Anonim şirket kapsamında bulunduğu bu ülke yatırımında, Limited şirketlerin sermaye payı % 2,89 seviyesindedir.

İlk Dört Sırayı Alan Sektörlerde Yabancı Sermaye Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı:

Kuruluşunda % 21,97 pay ile en fazla yabancı sermaye bulunduran **Tekstil** sektöründe İsrail toplam yabancı sermaye içerisinde % 8,92 pay ve 3 ortak sayısı ile en fazla yabancı sermaye yatırımda bulunan ülke olarak dikkat çekmektedir. Bu sektöre önemli oranda kaynak sağlayan yabancı sermayenin % 5,42'si 17 ortak ile İtalya, % 3,00'ü 3 ortak ile Avusturya menşelidir.

Tüm sektörler içerisinde % 14,61 pay ile 2. sırada bulunan **Sağlık-Eğitim** sektöründe Hollanda en çok yatırım yapan ülke konumundadır. Toplam yabancı sermayenin % 12,33'ü Hollanda uyrukludur. Amerika, Lüksemburg ve Rusya bu sektörde yatırımda bulunmuş olup, taahhüt ettikleri sermayeler toplam içinde % 0,80- % 0,24 aralığındadır.

Toplam yabancı sermaye içerisinde % 13,77 pay alan **Müşavirlik Hizmetleri** sektöründe en fazla yatırımda bulunan ülkeler Lüksemburg, Hollanda, Belçika ve Suudi Arabistan olup, bu ülkelerin toplam sermayeden aldıkları paylar sırasıyla % 6,64, % 2,31, % 1,97 ve % 1,24 olarak gerçekleşmiştir. Çin ve Kolombiya'nın çok azda olsa yatırımda bulunduğu bu sektörde Yeni Zelanda uyruklu yatırımın da bulunması dikkat çekicidir.

TABLO – 5
EN FAZLA YABANCI SERMAYE BULUNAN SEKTÖRLERDE
ÜLKELER İTİBARIYLA SAYI ve SERMAYE DAĞILIMI

SEKTÖRLER	ÜLKELER	ORTAK SAYISI	YABANCI SERMAYE YTL	Genel Toplam İçinde Pay	
				Ortak Sayısı %	Yabancı Sermaye %
TEKSTİL		196	47.299.300	8,39	21,97
	İSRAİL	3	19.209.750	0,13	8,92
	İTALYA	17	11.680.000	0,73	5,42
	AVUSTURYA	3	6.465.210	0,13	3,00
	FRANSA	11	5.077.025	0,47	2,36
	DİĞER	162	4.867.315	6,93	2,26
SAĞLIK-EĞİTİM		106	31.461.318	4,54	14,61
	HOLLANDA	11	26.537.225	0,47	12,33
	AMERİKA	12	1.718.500	0,51	0,80
	LÜKSEMBURG	3	949.971	0,13	0,44
	RUSYA	4	513.500	0,17	0,24
	DİĞER	76	1.742.122	3,26	0,81
MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ		455	29.639.847	19,48	13,77
	LÜKSEMBURG	10	14.287.715	0,43	6,64
	HOLLANDA	233	4.976.626	9,97	2,31
	BELÇİKA	5	4.244.637	0,21	1,97
	SUUDİ ARABİSTAN	2	2.677.050	0,09	1,24
	DİĞER	205	3.453.819	8,78	1,61
İNŞAAT		186	20.424.544	7,96	9,49
	ALMANYA	30	3.548.752	1,28	1,65
	KAZAKİSTAN	13	3.519.950	0,56	1,63
	İNGİLTERE	25	3.412.922	1,07	1,59
	HOLLANDA	4	2.900.000	0,17	1,35
	DİĞER	114	7.042.920	4,88	3,27

Toplam yabancı sermaye içerisinde % 9,49 pay ile yer alan **İnşaat** sektörüne sırası ile Almanya, Kazakistan ve İngiltere birbirlerine yakın oranlarda ilgi gösteren ülkeler olmuştur. Bu üç ülkenin yabancı sermaye yatırımındaki payları % 1,65 ve % 1,59 aralığındadır. Ortak sayısı itibariyle Hollanda' lıların daha az katılım sağlamasına rağmen toplam yabancı sermaye içerisindeki payı % 1,35 ile bu üç ülkeye yakındır.

Ortaklık Yapısı :

2006 yılında kurulan firmalara ortak olan yabancıların katılımlarında ağırlık şahıs ortaklığındadır. 2.336 yabancı ortak sayısının % 72,60'ını oluşturan 1.696 kişi şahıs, % 27,40'ı ise tüzel ortaklık kapsamında bulunmaktadır. Toplam yabancı sermayenin % 63,86'sı tüzel, % 36,14'ü ise şahıs ortaklıkları şeklindedir. Kağıt ve Kağıt Ürünleri dışındaki sektörlerde genel yapıya uygun olarak yabancı ortak sayısında şahıslar ön plandadır.

Tüzel ortaklık sayı itibariyle şahıs ortaklıklarının 1/3'ünden azda olsa yabancı sermaye değeri olarak şahıs ortak sermayesinden fazladır. 2006 yılında yabancıların iştirak ettiği firma kuruluşlarında Tüzel ortak sermayesi, 77.815.605 YTL'lik Şahıs ortaklık sermayesinin % 76,7 fazlası ile 137.490.501 YTL'dir. Madencilik, Tekstil-Giyim, Deri-Saraciyeye, Ağaç-Orman-Mobilya, Elektrik, Elektronik ve Bilişim, İnşaat, Yapı Malzemeleri ve Turizm sektörlerinde şahıs ortaklık sermayesi, bunların dışında kalan sektörlerde ise tüzel ortaklık sermayesi daha fazladır. Önemli miktarda yabancı sermayenin taahhüt edildiği Tekstil-Giyim sektöründe ortaklık yapısı şahıs türü olarak öne çıkmasına rağmen tüzel ortaklıkla arasındaki fark çok fazla değildir. Tüzel ve Şahıs sermaye değerleri arasındaki farkın en belirgin olduğu sektör 1.972.429 YTL şahıs sermayesine karşılık 29.488.889 YTL Tüzel sermaye ile Sağlık-Eğitim sektörü olmuştur.

Özellikle toplam yabancı sermaye içerisinde ilk dörtte yer alan sektörlerden Tekstil-Giyim ile İnşaat sektörlerinde Şahıs ortaklık, Sağlık-Eğitim ile Müşavirlik Hizmetlerinde ise tüzel ortaklık statüsündedir. Sağlık-Eğitimde sermayenin % 93,73'ü, Müşavirlik Hizmetlerinde sermayenin % 82,34'ü tüzel, Tekstil-Giyimde sermayenin % 58,04'ü, İnşaat ise sermayenin % 79,53'ü şahıs ortaklığı statüsündedir.

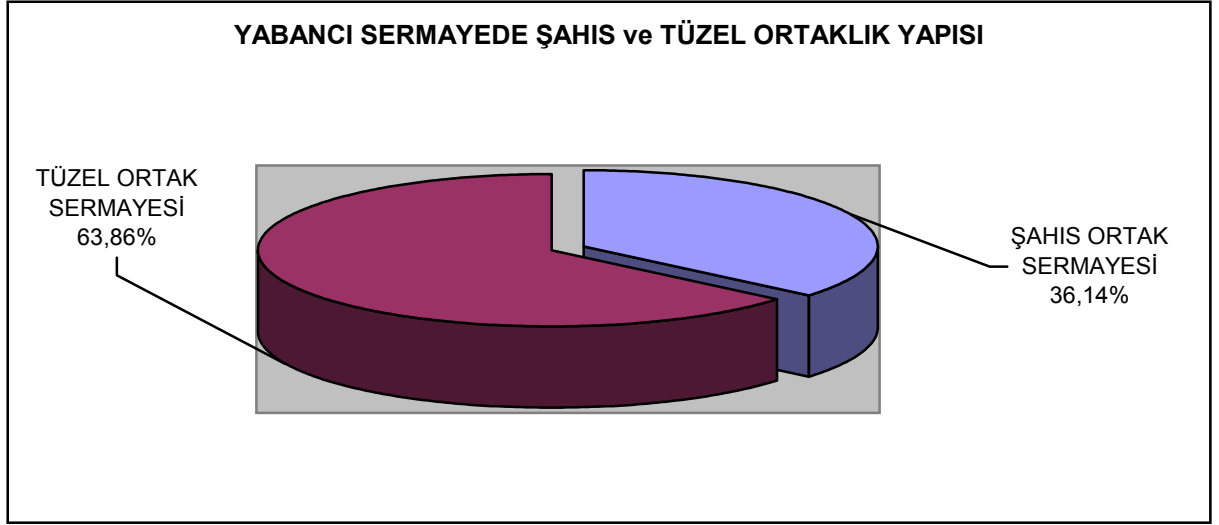
TABLO - 6
SEKTÖRLER İTİBARIYLA ORTAKLIKLARDA SAYI ve SERMAYE DAĞILIMI

SEKTÖRLER	ŞAHIS ORTAK	TÜZEL ORTAK	ORTAK TOPLAMI	ŞAHIS SERMAYE YTL	TÜZEL SERMAYE YTL	TOPLAM SERMAYE YTL
01-TARIM-GIDA	97	17	114	4.785.834	10.585.413	15.371.247
02-MADENCİLİK	28	2	30	619.401	530.000	1.149.401
03-TEKSTİL-GİYİM	157	39	196	27.454.056	19.845.244	47.299.300
04-DERİ-SARACİYE	20	3	23	709.375	172.050	881.425
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	23	4	27	728.952	64.250	793.202
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ-BS.	9	11	20	286.600	1.784.975	2.071.575
07-KİMYA-PLASTİK, KAUCUK	105	47	152	2.327.245	4.883.285	7.210.530
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	32	15	47	543.028	1.013.422	1.556.450
09-MAKİNE	84	37	121	1.635.076	6.364.475	7.999.551
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK- BİL.	158	68	226	4.046.554	3.279.860	7.326.414
11-İNŞAAT	162	24	186	16.243.256	4.181.288	20.424.544
12-YAPI MALZEMELERİ	47	20	67	899.312	684.117	1.583.429
13-OTOMOTİV ve YAN SAN.	33	10	43	610.845	1.829.954	2.440.799
14-ULAŞTIRMA	101	35	136	2.378.357	3.067.191	5.445.548
15-BANKA-SİGORTA	41	29	70	241.342	13.405.261	13.646.603
16-SAĞLIK-EĞİTİM	76	30	106	1.972.429	29.488.889	31.461.318
17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	57	12	69	1.718.428	1.561.148	3.279.576
18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	260	195	455	5.233.535	24.406.312	29.639.847
19-DİĞER	206	42	248	5.381.980	10.343.367	15.725.347
TOPLAM	1.696	640	2.336	77.815.605	137.490.501	215.306.106

Yabancı şahıs ortaklıklarında en çok başvurulan firma kuruluş türü Limited şirket olurken, tüzel ortaklıkta Anonim Şirket yapısı öne çıkmaktadır. Ortak sayısı itibariyle 1.696 Şahıs ortağın % 62,91'i Limited, % 33,37'ü Anonim, % 2,18'i ise Fert Firma şeklindedir. Şahıs ortaklıklarının 77.815.605 YTL tutarındaki yabancı sermayenin % 75,51'i Limited şirketi, % 21,23'ü Anonim şirket, % 3,11'i ise Fert Firma statüsündedir. 640 adet tüzel ortağın % 50,47'si Anonim, % 46,41'i Limited, % 3,13'ü Holdinglere yöneliktir. Bu ortaklık yapısında 137.490.501 YTL yabancı sermayenin % 55,83'ü Anonim, % 43,96'sı Limited ve % 0,21'i Holdingleri kapsamaktadır.

TABLO - 7
FİRMA NEVİLERİ İTİBARIYLA ORTAKLIKLARDA SAYI ve SERMAYE DAĞILIMI

FİRMA NEVİLERİ	ŞAHIS ORTAK	TÜZEL ORTAK	ORTAK TOPLAMI	ŞAHIS SERMAYE YTL	TÜZEL SERMAYE YTL	TOPLAM SERMAYE YTL
00-FERT FİRMA	37	0	37	2.418.350	0	2.418.350
01-ANONİM ŞİRKET	566	323	889	16.522.110	76.761.833	93.283.943
02-HOLDİNG	25	20	45	110.860	289.993	400.853
11-LİMİTED ŞİRKET	1.067	297	1.364	58.759.285	60.438.675	119.197.960
31-KOLLEKTİF ŞTİ.	1	0	1	5.000	0	5.000
TOPLAM	1.696	640	2.336	77.815.605	137.490.501	215.306.106

İptal Edilen Kayıtların Dağılımı :

2006 yılı içerisinde yabancı ortaklardan 63'ü çeşitli nedenlerden dolayı kayıtlarını iptal ettirmişlerdir. İptal edilen yabancı sermaye değeri 2.360.145 YTL olup, kuruluşta kayda geçen toplam değer % 1,10'unu oluşturmaktadır. 2006 yılının 2. altı aylık döneminde 1. altı aya göre ortaklığını iptal ettirenler sayıca 2 katı, sermaye değerince 2,5 kat fazladır. 2006 yılı 1. altı aylık dönemde kaydını iptal ettiren 21 yabancı uyruk sayısı 2. altı aylık dönemde 42'ye yükselmiş, sermaye değeri de 674.200 YTL' den 1.685.945 YTL' ye ulaşmıştır.

İptal Nedenleri :

Yabancı uyruklu işyerlerinin kapanması ve ortaklık yapılarının sona erdirilmesi talebi ile 47 ortak Merkez Naklinde bulunmuştur. Bu işlemde 1.740.145 YTL'lik değer, iptal edilen yabancı sermayenin % 73,73'ünü kapsamıştır. Kapanış için başvuran yabancı ortakların % 11,11'ini oluşturan 7 kişi Tasfiye Sonu işleminde bulunurken, iptal edilen sermaye değeri ise 620.000 YTL ile toplam içerisinde % 26,27 oranında pay almıştır.

Limited şirketlerde Merkez Nakli, Anonim şirketlerde ise Tasfiye Sonu işlemi kapanma nedenleridir. 2006 yılının 1. altı aylık döneminde Tasfiye Sonu, 2. altı ayında ise Merkez Nakli İstanbul'a gelen yabancı sermayenin iptal edilme işlemlerini teşkil etmiştir.

TABLO - 8
YABANCI UYRUKLU İŞYERLERİ ve ORTAKLIKLARIN İPTALİNDE SAYI ve SERMAYE DAĞILIMI

İPTAL NEDENLERİ	SAYI	İPTAL EDİLEN SERMAYE-YTL	Genel Toplam İçinde Pay	
			Ortak Sayısı %	Yabancı Sermaye %
Merkez Nakli	47	1.740.145	74,60	73,73
Tasfiye Sonu	7	620.000	11,11	26,27
Tasfiyesiz İnfisah (Devir Nedeni ile Kapanan)	9	0	14,29	0
TOPLAM	63	2.360.145	100,00	100,00

Sektörlere Göre Dağılım :

İptal edilen yabancı sermaye değerleri itibariyle Kimya-Plastik-Kauçuk Sektörü % 55,51 ile ilk sıradadır. Bunu, % 11,65 ile Ulaştırma, % 6,99 ile Madencilik, % 4,24 ile Elektrik-Elektronik ve Bilişim izlemiştir. Merkez Naklinde bulunan firmaların % 33,90'ı Kimya-Plastik-Kauçuk sektöründe hizmet vermektedir. İptal nedenleri olarak gösterilen Tasfiye Sonu işleminde de yine bu sektör % 21,61 ile ön plandadır. % 11,65 ile Ulaştırma Merkez Naklinde, % 4,24 ile Elektrik-Elektronik ve Bilişim ise Tasfiye Sonu işleminde ikinci sırada kaydını iptal ettiren sektörlerdir.

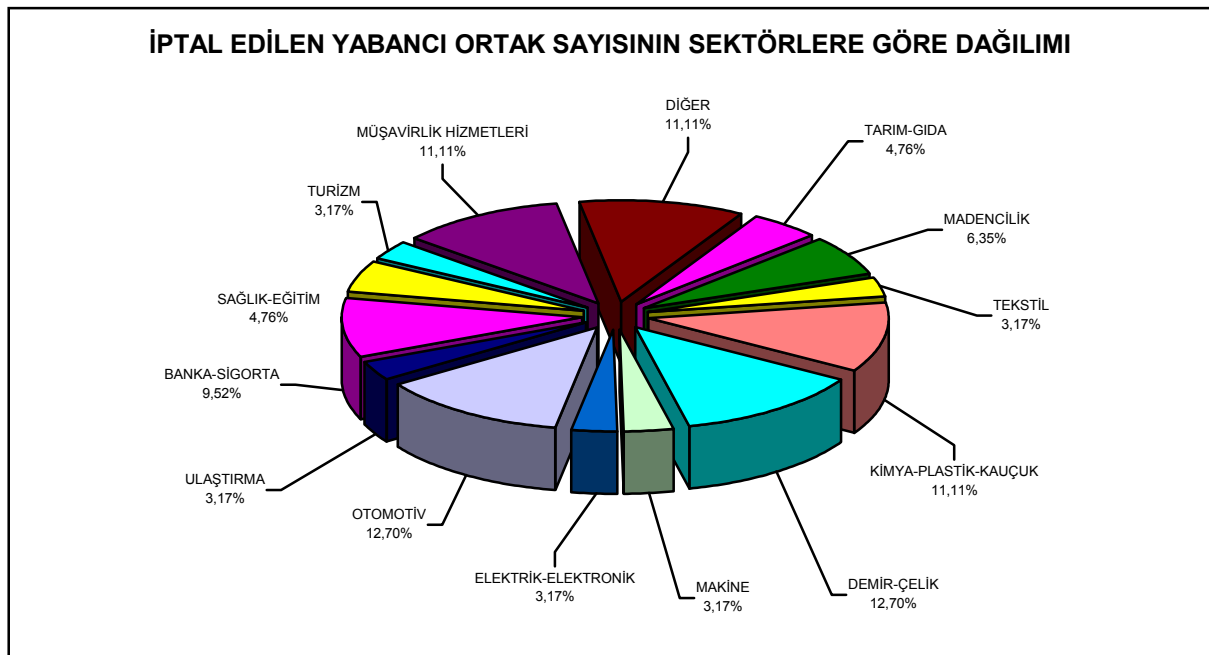
İptal için başvuran firmaların 33'ü Limited, 24'ü Anonim Şirket statüsündedir. İptal ettirilen sermayenin ise % 71,31'i Limited, % 28,69'u Anonim Şirketlere aittir. İptal için başvuran Anonim şirketlerin 4 ortak ve 510.000 YTL sermaye değeri ile iptal edilen toplam sermayeye göre % 21,61 oranında yoğunlaştığı sektör Kimya- Plastik, Kauçuk iken, bunu 6 ortak sayısı ve 84.900 YTL sermaye değeri ile Otomotiv ve Yan Sanayi takip etmiştir. Limited şirket türünde de ağırlıklı olarak % 33,90 ile Kimya- Plastik, Kauçuk, % 11,65 ile Ulaştırma, % 6,99 ilke Madencilik iptal için başvuralan sektörlerdir.

TABLO - 9
SEKTÖRLER İTİBARIYLA YABANCI UYUKLU İŞYERİ ve ORTAKLIKLARDA
İPTAL EDİLEN SAYI ve SERMAYE DAĞILIMI

SEKTÖRLER	SAYI	İPTAL EDİLEN SERMAYE -YTL	Genel Toplam İçindeki Dağılımı %	
			Ortak Sayısı %	Yabancı Sermaye %
01-TARIM-GIDA	3	22.975	4,76	0,97
02-MADENCİLİK	4	164.950	6,35	6,99
03-TEKSTİL-GİYİM	2	5.000	3,17	0,21
04-DERİ-SARACİYE	0	0	0,00	0,00
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	0	0	0,00	0,00
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ ve BASIM	0	0	0,00	0,00
07-KİMYA-PLASTİK, KAUÇUK	7	1.310.000	11,11	55,51
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	8	82.170	12,70	3,48
09-MAKİNE	2	5.000	3,17	0,21
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK ve BİLİŞİM	2	100.000	3,17	4,24
11-İNŞAAT	0	0	0,00	0,00
12-YAPI MALZEMELERİ	0	0	0,00	0,00
13-OTOMOTİV ve YAN SANAYİ	8	84.900	12,70	3,60
14-ULAŞTIRMA	2	275.000	3,17	11,65
15-BANKA-SİGORTA	6	0	9,52	0,00
16-SAĞLIK-EĞİTİM	3	81.250	4,76	3,44
17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	2	8.175	3,17	0,35
18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	7	26.675	11,11	1,13
19-DİĞER	7	194.050	11,11	8,22
TOPLAM	63	2.360.145	100,00	100,00

Ülkelere Göre Dağılımı :

İptal için başvuran 7 ortak sayısı ile toplamın % 11,11'i gibi düşük bir kısmını teşkil eden İtalya, iptal edilen toplam sermaye değeri içindeki payı % 33,90 ile en çok kapanmanın görüldüğü ülke olmuştur. İtalya uyrukluların başvurduğu en önemli kapanış nedeni Merkez Nakli olup, Limited şirket statüsündedir. Yabancı sermaye iptalinin en çok görüldüğü ikinci ülke % 28,96 ile Almanya'dır. Bu ülke uyruklu ortaklıklarda Anonim şirket statüsünde Tasfiye Sonu en fazla kapama için başvuru neden olmuştur.

İPTAL EDİLEN YABANCI SERMAYE DEĞERİNİN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

